

BARCELONA 1.º MARS. 1894

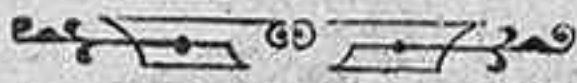
10 CENTIMS lo número

S' diu de nom: Layunor,
 pero de motiu: *La Nas*
 y hi ha en ella mes vapor
 que á la fábrika de gas.

Còpia fotogràfica de A. S. Xatart.

CRÓNICA DE LA SETMANA

En la teatral hi ha hagut la mar de cosas. Los estrenos dels *Jesussos* que sembla qu' aquest any s' ho hagin dit tots, pues per no ser menos, fins lo Circo Espanyol ha volgut ficar lo nás á la xicra.

Hi ha hagut cada bolet que ha cantat lo credo, com vgr. lo *Jesús* del Romea en lo que los artistas varen sufrirhi una verdadera passió de torments, y sort que sobre lo terreno va ferse fonedissa la verónica y los assóts, del contrari crech jo qu' alguns fins haurian anat de passo.

De totas maneras, hem de censurá á Pitarra per haber tingut lo poch acert de posar lo seu drama después d' está anunciad l' altre en teatro de mes condicions pera obras de espectacle, Encara que ell no hagi volgut fer brallar als Jesusos, lo cert es que se han brallat ó millor dit los ha fet brallar lo públich.

Y que habia de succehir aixó, ja s' ho podia pensar lo Sr. Soler.

Després ¿no tenia 'l *Judas* ¿já que posar en escena un altre drama sacro?

En lo pecat ha portat la penitencia.

*
**

Lo dengue, aquesta malaltia manyaga com lo fi vent del Guadarrama, está á la quieta enviant gent al aitre barri ab una pressa y un dissimulo que encanta!

Y aixó que gosém d' un temps primaveral hasta 'l punt que sembla qu' haguém entrat ja al estiu, pero jo crech que son las dos estacions que s' han asociat pera reventarnos.

La calor diu: Jo m' estaré dins dels cafés y teatros y te 'ls calentaré bé, y quan surtin al carré, tú, fret, me 'ls arplegas y cap al sòt á deixar lloch pels altres.

Jo que ja he vist la jugada, no 'm moch de casa y los deixo ab un pam de nás á tots dos.

Encara que per xo no las tinch totas.

*
**

Ja veuen, D. Práxedes. Ara que s' acostan las empentas ja s' ha ficat al llit y torném á estar en alló de... res, s' ha d' esperar qu' estiga bó.

Y los espanyols son tan tous que fan veure que s' ho creuen y 's fan correr las noticias sense que 'ls caigui la cara de vergonya.

'N Martinet segueix á la torre atracanse d' ous dusos y figas de moro esperant lo que no ha de venir, com aquells qu' esperan la becada.

Ara sembla qu' ha de ser padri d' un fill d' una sultana del Harem y aixó l' acabarà d' entretenir unas quantas setmanas mes.

De confits no n' hi haurá perque los moros los guardan pera tirarlos desde Frajana y Mazusa com han fet altras vegadas y farán sempre que 'ls passi pel caputxó.

Quan torni de ser padri y abans de venir á rebre la ovació á Espanya, encara 's quedarà un quant temps mes á Melilla per no venir tan de soptat y que la emoció no 'ns fés plorar.

¡Vaja, alantel!

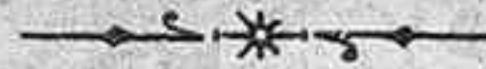
ESTUDIANT.

A . . .

QUIL cops sorpresos, amichs preguntan
perque per tot,
sol, trist, vaig sempre: mes jo contesto,
—No 'n vaig de sol.—
Fieros me miran, de mi s' apartan,
y 'm diuen ¡boig!
perque, infelissos, no 'l poden veurer
que 't porto al cor.

LLUIS MILLÀ.

Amorosa

Brilla la lluna
per l' ample espay:
sota la parra
d' espés fullám,
estém gojosos
dantos las mans.

Aprop, la abella
brunzint vé y vé
vora las rosas
y 'ls lliris blanchs,
quantas floretas
al jardí hi há!

Ellas sa escencia
deixan xuclar
perque prou saben
que no es cap mal,
puig que la abella
mel ne farán.

—Aixís m' aymia
fem, com ho fan
las flors y abellas
al mitj del camp:
tos vermells llábis
deixam besar
qu' aixó, nineta,
no es cap pecat.

Jo só la abella,
tú 'l lliri blanch:
d' eixas besadas
que plauhen tant,
per l' amor nostre,
mel n' eixirá.

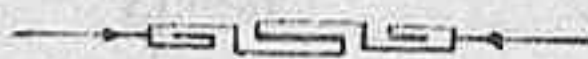
F. MARIO.

CANTARS

Portas rich vestit de seda;
portas mantellina ab puntas,
sabatetas de xarol,
y las mitjas bastant brutas.

En lo camí de la vida,
rosas y escardots veurás:
mes, fillet, per cada rosa,
¡quants escardots trovarás!

V. PADRÓS VIDAL.

Los vividors

No hi ha molts!... paràsits de la societat, sense vergonya ni delicadesa que se la buscan y no reparan en medis con tal de poguer tirar, com ells di hen, y acabar la seva peregrinació en un mon que no debian haverhi vingut may.

Y n' hi ha que si 'ls senti, fan alarde de *caballeria* y ho dihen d' un modo, que 'l que no 'ls coneix los hi estreny la má ab efusió confundintlos entre las personas honradas

Jo 'n coneix un de tipo aixís que 's capás d' enganyar á mitja humanitat. Pobre de qui li fia ó li deixa... ja pot ben dir qu' ha cobrat!... Y no es que no pugui, no... res d' aixó... es que aixís com 'n Prim dihen que no coneixia la pór, aquest no coneix la vergonya.

Son com los gats, sense agraument, y tan burros que per utilisarse de cinch duros, de moment, 's pejudican de cantitats molt mes importants y perden l' estimació del próxim que per ells no te cap valor.

Y com que ja diu lo refrán que, *Dios los cria*, (aquestos ja jugo que no es Deu qui 'ls cria) y *ellos se juntan* lo meu home te una dona tan estafa y poca vergonya com ell y vividora, com ell, debentli á la modista, á la planxadora, al adroguer, al forn y.. en fi... no estafant l' ayre que respira porque li donan de franch.

Y veyulo, passejantse per la Rambla ab lo cap alt, y la mirada estraviada com si fos una persona distingida, es á dir... distingida ja ho es; es distingeix y de molt dels altres per alló de tenir la cara groixuda y hasta del color de las parets de Llotja.

Vostés 'm dirán, mal obrar, no pot durar... donchs devegadas dura... que per fi acaba y conclouhen la seva vida demanant-la pela, no hi ha pas cap dupte, pero mentres tant s' han rifat al mon durant una llarga temporada y son ab indiferencia los sers despreciats de tots los que 'ls coneixen.

Vividor hi ha, que es d' una constancia extraordinaria... procura ferse ab forsa amichs per tenir lo camp mes ample hont clavar lo dardo de las sevas fatxorias, y espera l' ocasió oportuna pera sorprendrer á la víctima y enganyarla deixantla contenta com si encara li fes un favor.

N' hi ha de llestos que 's perden de vista!... Fa alguns anys que n' hi havia un á Barcelona, que, havent sapigut qu' un subjecte, per cert aplaudit actor, havia dit qu' á n' ell, may l' enganyaria, va proposarse enganyarlo y lograntho de la manera següent, y de qual autenticitat n' responém.

Va presentarse á casa de l' artista anegat en amarch plor, pero no plor *artificial* sino plor de debó, cayentli llágrimas com á sigrons, lo que va fer exclamar á la escullida víctima.—Y donchs, noy... qué 't passa? Que 't ha succehit?... Molt va costarli al bon home conseguir que 'l desconsolat vividor tornés la paraula—y al fi y entre mitj de sospirs va fer saber á son amich, que tenia la mare morta sobre quatre pots, y no tenia ab qué enterrarla.

Sentir aixó l' altre, y corre á buscar cinch duros, va ser igual: al poch rato estava lo vividor en lo café de las Delicias contant lo cas á uns quants tranquils y bebent tots á la salut del Pagano.

Ara diguinme si sers aixís no haurían de ser expulsats de la societat... Donchs no ho son.. L' espavilat se 'n recela... ja sé que no li agafará un quarto, pero li dará la má quan lo qu' hauría de darli es una puntada de peu.

Lo tipo que primer he indicat, mitj Barcelona 'l coneix y ara no dihem lo seu nom porque la ploma no se 'ns hi va, res mes, pero de que un día l' estamparém ab todas las sevas lletras... aixó es tan cert com si ho fessim ja avuy.

Esperin que fassi un xich mes de calor que la sanch 's posa mes ardenta y quedarán parats.. es á dir, no tots; porque n' hi haurá molts qu' al llegirho dirán: Ah! aquest? ja ho sabíam!

CLARA SOL

A UNA TAL

Ja sè que 'l meu amor y fins sas provas per tot lo mon sens seny vas publicant dihen que de jenolls á los teus peus m' has vist plorant.

Molt mes discret que tú, jo per lo foro m' en vaig tranquil y mut.

Es vritat qu' he plorat... mes de vergonya d' haberte conegut.

ADELARD REYES.

LO DENGUE

SONET

Es un mal molt terrible, endemoniat, qu' ompla 'l cap, fa tossir, embussa 'l nás y debilita tant, que doná un pás no pot l' infelís ser que l' ha agafat.

Hi ha qui diu qu' es igual qu' un refredat de poca duració, é incapás, de dur mals resultats, no 'n fassis cás lector y si t' atrapa á dormí aviat.

Quan fassi un' hora ó dugas qu' ets al llit cridas un metje bó y aquest veurás com després de mirarte ab desembrás t' escoltará un ratet la panxa y pit y quan éll siga fora 't llevarás ab deu ralets de menos... (1) y aixerit.

J. TARRÉ Y R.

1 Import de la visita.

AVIS IMPORTANT

Está ja impresa y se ven en nostra Administració (5, S. Ramón, 5), principals llibrerías y demés punts usuals de venta, la comedia de grandió exit original de D. ANTON FERRER Y CODINA, titulada:

¡TENORIOS!

estrenada en la present temporada en lo teatro Catalá (Romea).

Desde avuy comensarán á servirse las remesas als senyors corresponsals que n' han fet demandas,

LO DENGUE

—¡Ves si agafaré la passa jo!.
Cá..!

—No tinga por; si no mor abans
de dos días estaré salvat.

—Veurá... per seguir lo curs de l' enfermetat
hauria de quedarme ab vosté tota la nit,

1892

SEGURITAT PUBLICA

JESÚS DE NAZARETH

DRAMA SACRO de

D. ÀNGEL GUIMERÀ

PRESENTAR lo que es sublime per essència, sense caure en lo ridícul, es tarea sumament dificultosa, que pera ser coronada ab l'èxit, necessita elements de primera forsa.

S'ha de confessar que en lo drama sacro *Jesús de Nazareth*, estrenat en lo Teatro de Novetats lo divendres de la setmana passada, aquets elements indispensables no hi han escassejat, ja que l'autor del llibre, lo mestre de la música, los pintors escenógrafos y l'empresari, han estat en honrosa competència pera que la obra fos presentada ab tota la magnificència que requereix lo grandió del assumpto.

Lo Sr. Guimerà ha demostrat una vegada mes son talent, exquisit tacto é inspiració, apartantse en tot lo que ha sigut possible de la *Passió* escrita en pareados, fent parlar á Jesús lo que 's troba en las sagradas escripturas y escampant per tota la obra, com pluja d'or pensaments brillants.

Lo jove compositor Sr. Morera, á pesar de que la curta extensió dels números musicals no 's presta al desenrotllo complert de la idea del artista, nos ha fet saborejar música sábiament instrumentada, inspiradíssima y perfectament adaptada al assumpto.

Lo decorat ha valgut també á sos autors los mestres Srs. Soler y Rovirosa, Vilumara y Moragas aplausos y felicitacions per haver demostrat que en escenografia á Barcelona hi tenim los colosos.

Lo vestuari, segons modelos del Sr. Labarta, resulta aixís mateix riquíssim.

Pero qui especialment s'ha fet digne d'admiració y per lo tant mereixedor al mes calurós aplauso, es l'empresari Sr. Mir, porque fer un gasto tan crescut en las actuals circumstancias en que, per causas prou sabudas, las empresas teatrals sofreixen pèrduas de consideració, revela además de valentia, un desitj marcat de presentar las obras tal com deuen presentarse si 's vol que siga una vritat lo que resan los cartells.

Lo desempenyo; ajustadíssim.

Lo Sr. Borrás en lo difícilissim paper de Jesús, está admirable, conservantse sempre dintre de la sublimitat.

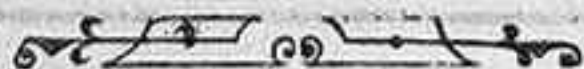
La Sra. Ferrer, fent sentir de debó en lo paper de María de Magdala.

Lo Sr. Virgili va fer un Judas de cos enter y admirablement caracterisat.

Y 'ls restants actors estigueren acertadíssims.

Es d'esperar que la obra se sostindrà molts dias en los cartells, en recompensa al esfors que representa per part de tots los artistas que l'han duta á port y del empresari que no ha temut la tempestat que podia venirseli á sobre.

LLICENCIAT VIDRIERAS.

RIMAS

Jo m'entenç y ballo sol
y no crech pas ser mussol
si declaro qu' avuy dia
qui no explota la poesia
es ben bé porque no vol.

Aquell home afortunat
que sempre vá acompanyat
d' alguna nena bonica,
comprenc que sols 's dedica
á 'n el vers aparellat.

La dona que fá traició
al seu marit porque es gueto
y 's vol col-locar millò
's coneix que te afició
á dedicarse al *terceto*.

'L que se ias campa sol
y emmaridarse no vol
si no es ab una pubilla
's veu que troba consol
empaytant la *redondilla*.

'L mestre serio y formal
que fent música graneija,
está clar, per fé algun ral,
á ratos perduts s' enseija
buscant la *octava... real*.

Aquells ganduls que somican
y pidolan, fent los mansos...
Valgam Deu, que bé s' esplican!
y ab quin acert 's dedican
al *romans...* y hasta als románsos.

Aquell trompa, clarinet,
fagot ò bé bombardino,
si es un artista discret,
ja está vist, tocant ab tino
ha de fer sempre un *só-net*.

La casada que demana
are un sombrero... un vestit,
un anell, una... tartana,
fá *décimas* que 'l marit
llegeix de molt mala gana.

La dona que s' ha cansat
de ser honrada y vol viure
ab entera llibertat
's veu que s' ha dedicat
á n' el cultiu del vers *lliure*.

Jo me entenç y ballo sol
no 'm tractin, donchs, de mussol
si asseguro qu' avuy dia
qui no explota la poesia
es ben bé porque no vol.

OCLIME OILL.

APARIENCIES

Lo meu bon amich Simplici, com ningú pot demostrar que qui 's fia d' apariencias sol molts cops sortí enganyat. Trenta anys fets y ab trenta duros cada mes, lo meu company va determiná casarse y volguent net conservar lo nom que fins á las horas era nom ben pur y honrat, va trassarse 'l seu camí per una dona trobá que delicias del amor saborejat no hagués may. Dificil es la tarea, fácil sortirne enganyat; pero 'l meu amich Simplici, que 's tenia per molt llarch, va reflexioná y va dirse: La dona que lograrás petonejá avants que sigui ta muller, no acceptis may, porque aquesta, d' igual modo que 'n á tú se t' ha entregat pot haver sigut d' un altre; la dona que per tu fa es aquellà que no admeti apretadetas de mans, ni petons ni altrás caricias

que duhen en si 'l pecat. Atenentse á aquest sistema á una polla de setze anys va declará 'l seu amor y la tal lo va estimar; y á pesar de que no havia ab cap home festejat, sentint las dolsas paraulas y iuraments del aymant, va permetre que 'n Simplici en sos llabis sonrosats imprimís mes d' un petó, que per ella fou fatal, porque seguint lo sistema ell, que s' havia trassat, va deixá á la pobre noya, sense dels seus plors fer cas y 's va declará á n' una altra que ja comptava trent' anys. Fou correspost desseguida: pero quan lo molt truhan volia fé corre 'ls dits, ella ab molta serietat li deya: «Si no vols rebre, molt mirar y poch tocar». Aquesta digué es honrada, satisfet lo meu company, pero per asegurarsen encare mes, la besá, y ella rebé sas caricias

ab un cop de puny al nas qu' obligá al amich Simplici á portarlo embolicat. Mes, curat de la tarota va conduhirla al altar, —no á la tarota, á la nena— y admeté gustós lo llas apretat del matrimoni creyent qu' havia trobat la dona mes pura y santa de tot lo género humá. Pero... *lectores amigos*, dona tan angelical y tan honrada y tan pura va tení un nen roig y gras avants de cumplí 'ls dos mesos de sé ab Simplici casat. Lo que proba clarament que 'l que dona ha de buscar, tan aquí com á la Xina, á Reus com á l' Indostán, no li valen probaturas ni 'l cel ab tots los seus sants porque té per cor la dona un laberinto intrincat hont s' hi perden fins los que per *guias* volen passar.

A. GUASCH TOMBAS.

JESÚS

DRAMA SACRO

de DON FREDERICH SOLER (PITARRA.)

Si tinguessim que judicar l' obra del Sr. Soler en lo dia d' estreno, no fora pas possible, á lo menos no 'ns ho seria á nosaltres; ara... li ha critichs de penetració tanta, que varen poder ferho á despit dels contratemps y supressions repentinas d' escenas, per causas ajenas á la voluntat del autor, que anonadat per las intemperancias d' una part del públich, volia arribar de qualsevol modo al fi de la desgraciada representació.

En la segona audició de *Jesús* ja va cambiar completament l' aspecte de la platea y del escenari.

Despullada la primera de las *serpetas* y lo segon dels entrebanchs d' un estreno precipitat, va tenir lloch la funció relliscant dolsa sense protesta de cap mena, sent al revés, mol aplaudits varis passatjes del poema.

Però estava ja ferit de mort lo drama del Sr. Soler per una part de la premsa, massa rigurosa, y las cent trompetas difamadoras que varen sortir del teatro ávidas de reventar la obra, vestida modestament ab los sous dels pobres artistas, (empresaris avuy del colisseu del carrer del Hospital.

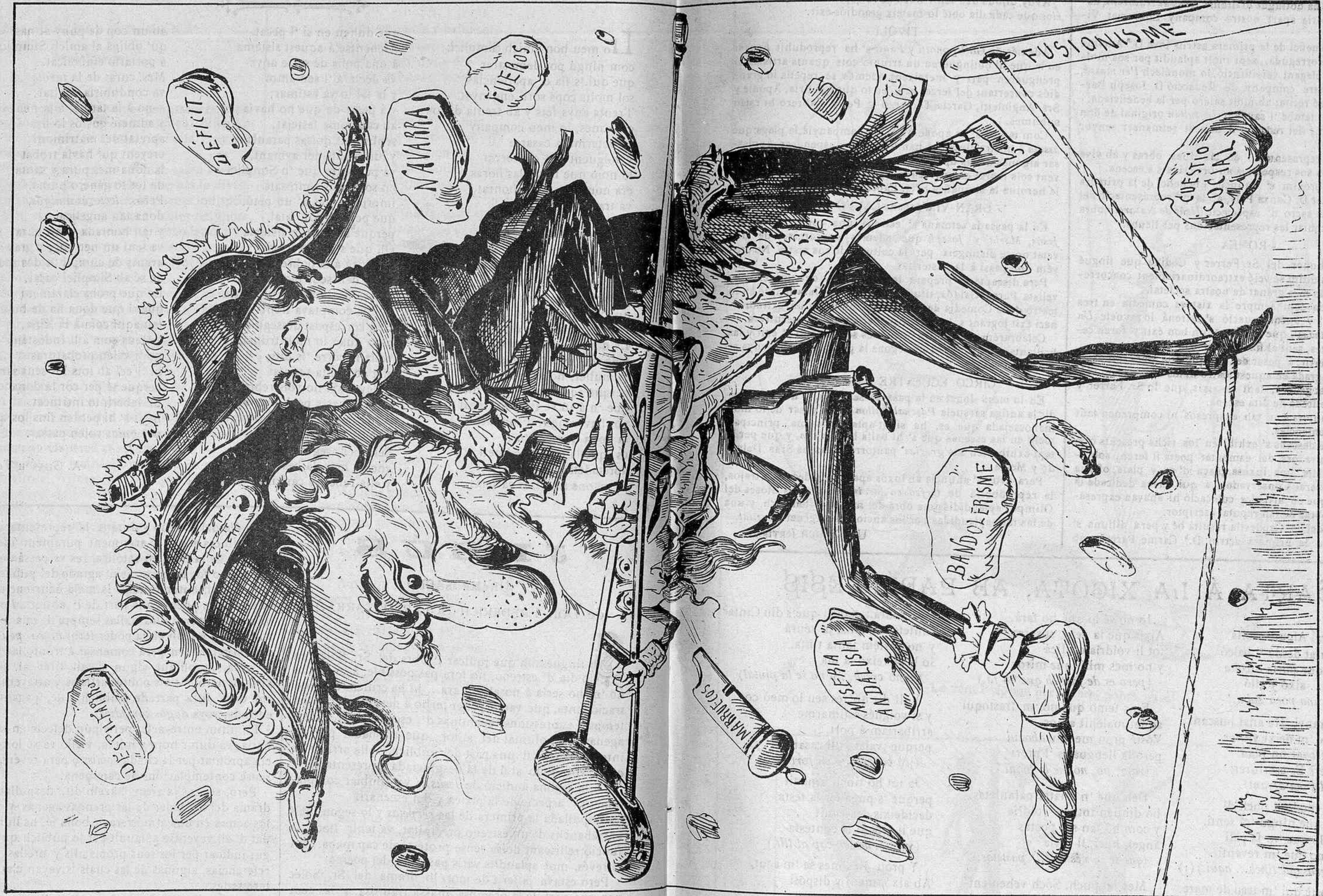
Lo día del estreno y durant la representació de los dos primers actes, d' argument purament ideal, sobre 'l fondo de la tradició católica, res va passá de particular que no fos las mostrás d' agrado del públich indiferent, pero l' autor va tenir la mala ocurrencia d' intercalar en son poema una part de l' antigua *Passió* qua! injenuitat provoca las riallas sempre d' una part de l' auditori, y en allí va ja poder ferhi *hinca peu* la *comissió investigadora* pera comensar á trontollar l' éxit de la obra, aprofitant algún detall tirar al aire algún xiste destarotant als pobres artistas y atrayentse l' atenció de l' altra part de públich que, pagant una sola entrada, veyá *dugas comedias*.

Lo últim entre-acte, per algún defecte en la maquinaria, va durar hora y mitxa, y alló va sé lo cop de gracia aprofitat per la citada *comissió* pera reventar la obra sense contemplacions de cap mena.

Però, segons ja abans havem dit, despullat l' últim drama del Sr. Soler de las prendas ajenas y trevallant los actors en una atmósfera de bona fé, ha lluhit la bondat d' ell veyentse aplaudit per lo públich qu' ha volgut judicar per los seus propis ulls y orelles y no per referencias, algunas de las quals 's veyan clarament interessadas.

L' execució avuy es perfecta, distingintse quants artistas prenen part en ella y l' autor es cridat cada día ab insistencia á las taulas.

PEPET DEL HORT.

¡Ara si que caich y may mes se parfa de mi!

Teatros

NOVETATS

De l'èxit que ha obtingut lo drama *Jesús de Nazareth*, degudament ne parla apart nostre company Llicenciat Vidrieras.

La funció á benefici de la primera actriu jove D.ª Adelina Sala se veje concorreguda, sent molt aplaudit per sos moltissims xistes y elegant versificació, lo monólech *Per massa*, original de nostre company de Redacció D. Joseph Barbany y que sigué recitat ab molt salero per la beneficiada.

Aplaudit fou també 'l saynete *Lo sultán* original de don F. Dalmases Gil y del redactor d'aquest setmanari senyor Guasch Tombas.

Al final de la representació de las duas obras y ab viva insistencia foren sos respectius autors cridats á escena.

Pera dijous próxim s' anuncia 'l benefici de la primera actriu de carácter D. Conxa Palá, ab la 7.ª representació del grandjós drama sacro d' espectacle *Jesús de Nazareth* obra que ha lograt contar las representacions per llenos.

ROMEA

La funció d'honor del Sr. Ferrer y Codina que tingué lloch lo dimars últim se veje extraordinariament concorreguda, vejentsi lo mes granat de nostra societad.

Fou aplaudida com sempre la xistosa comedia en tres actes; *Tenorios!* y á continuació s' estrená lo saynete *Un concert de bofetadas!*, que obtingué un bon éxit y foren celebrats sos xistes, sent al final cridat son autor.

Debém advertir, á pesar de tot, que dita obra no es de la índole qu' agrada en aquest teatro ni los artistas son idóneos per aquest género; tant es aixís, que lo Sr. Ferrer y Codina l' ha retirada de dita escena.

No tots los autors son tan despresos ni comprenen tant las sevas conveniencias.

En lo saló de descans s' exhibiren los richs presents que amichs y admiradors del esmentat poeta li feren, sobresurtint entre ells, una luxosa placa d' or y plata, ofrena del Circul Lliberal Conservador, á qui anava dedicada la funció, en la que en artística colocació hi anavan expresadas totas las obras de tan reputat escriptor.

Lo benefici del Sr. Capdevila resultá bé y pera dilluns s' anuncia lo de la primera actriu D.ª Carme Parreño ab

Africa 3 actes y *Castor y Pólux* 1 id. las dos del Sr. Ferrer y Codina y un monólech castellá: ¡*Fantaseando!* del distingit advocat figuerench D. Joseph Amat que l' ha escrit expresament per la beneficiada.

Avuy dijous deu tenir lloch la 16 representació de *Tenorios* que cada dia obté lo mateix grandjós éxit.

TIVOLI

Además de *Gli Ugonotti* y *Faust* s' ha reproduhit *Ernani* en la que hi obtingueren un triunfo tots quants artistas hi prengueren part y mereixent además se repètis lo grandjós concertant del tercer acte, en lo qual la Srta. Aponte y Srs. Angioletti, García Tamargo y Perez Cabrero hi están sublimes.

Com també s' ha apoderat de la companyia la plaga que assota á nostra ciutat, s' han hagut de suspendrer ó aplassar algunas de las óperas que hi havia en preparació; havent sols lograt escaparsen la ópera *Carmen*, en la que fou la heroína la simpática Srta. Fàbregas en la protagonista.

GRAN-VIA (abans CALVO-VICO)

En la passada setmana s' estrená una comedia titulada: *Jesús, Maria y Joseph* que además de careixer de novetat no se distingeix per la cultura de sos xistes. No creyém que passi á la posteritat.

Pera dissapte se prepara la última obra del eminent novelista Perez Galdós, titulada *La de San Quintín* que en lo teatro de la Comedia de Madrid ha obtingut un extraordinari éxit logrant s' hagi representat 27 nits consecutivas.

Celebrarém que entre nosaltres se confirmi l' éxit y las brillants condicions que segons la premsa madrilenya se diu que atessora.

CIRCO ECUESTRE BARCELONÉS

En lo menú donat en la passada setmana, s' hi deu anyadir la antiga sarsuela *Pascual Bailon* que á pesar de lo molt manosejada que es, ha sigut aplaudidissima, principalment en las escenas que s' hi balla lo *can can*, y que per lo tant exhibeixen sas *gracias* pantorrillescas las Sras. Delgado y Megía.

Pera avuy s' anuncia ab luxós aparato de decorat y trajos, la reproducció de *Orfeo en los infiernos* (Los dioses del Olimpo) aplaudidissima obra del mestre Offembach, y una de las mes aplaudidas per los añionats al género *exaltat*.

UN CÒMICH RETIRAT.

CARTA Á LA XIGOTA, AB PARÉNTESIS

SENYORETA. Alguna volta que hem parlat desde 'l balcó y observant que porta *ascolta* sols li he dit... aixó y alló
(perque es una poca solta.)

No ho estranyi. He anat buscant un medi que 'm deixi viurer y á la fi he trovat un plan ¿Lo vol saber? Es escriurer:
(es fugir del seu devant)

D' aquest modo li puch dí sens pór de que ningú 'm senti, qu' es tant lo que 'm fa pati que fins temo que 'm reventi
(un grá grós que tinch... aqui.) (1)

Qu' es vosté qui 'm treu de mare. Qu' es vosté la que jo vull. Amor que 'l seu cos prepara y 'l encén son hermós ull
(entenéms, el de la cara.)

Jo no sé lo qué ho farà. Aixís que la veig, suspiro, tot li voldria esplicá y no mes miro que miro
(pero es de fástich que 'm fá.)

Fins temo que no 'm trastoqui aquet malehit amor. Vosté prou me diu *aboqui* pero la llengua fa 'l mort
(vaja, no, no me la toqui.)

Dels que 'n quatre parauletas ho dihuen tot, ser voldria y com ho fan sos poetas ángel, hurí, li diria
(que se 'n nés á fè... pastetas.)

Mes no puch. Soch vehement y encar que hi posi la *pata* es molt clar mon parlament perque jo, ho dich tot en *plata*
(y no tinch ni un «sentiment».)

Ja veurá... ¿crech que's diu Cinta? Cinteta, donchs, ja veurá y no gastém tanta tinta. Jo li ofereixo la má
(ja ho crech. ¡Si no se la pinta!)

Vull dir qu' es seu lo meu cor y si volgués estimarme arribariam á port, perque ¡vaja! vull casarme
(¡cá barrell agafi fort.)

Ja tot ho tinch amanit perque 's puga fer la festa decideixis desseguit que li espero la contesta
(y entórnessen cap al llit.)

Y prou. Res mes se 'm acut. Ab aixó, mani y disposi d' aquet son reconegut... Aquí 'l nom si vol que 'l posi
(y aqui noya ¡tururutl!)

C. Guí.

1 Senyalant á un cert puesto.

VENTS Y PLUJAS

—Lo vent l'apreta per radera, pobra noya!

—Si volgués ella, ja 's-podria contrarestá la seva forsa.

AQVILES.

Negoci Rodó

UNA vegada eran dos que aprofitant moments d'oci, volian fer un negoci de poch cost y profitós.

Poch avesats en las lluytas del comers de bona fé, no maliciant ab ré un y altre somiavan truytas.

Y ab ignocencia qu'espanta y ab l'intent de fé 'l rodó, varen posar sense pó lo negoci seu en planta.

* *

Acudiren al mercat 'hont los preus se cotisavan dels fruyts ab que negociavan, y 'ls despatxaren aviat.

Y com que 'ls revenedors ó marmanyers de la plassa, sense regatejar massa per trovarlos... passadors, aquells fruyts varen quedar-se per torná á vendre, á bon preu,

'ls negociants ben clá 's veu que debían animarse.

Veusaquí que arrivá 'l jorn de la revenda somiada dins d'unia plassa atestada de fruyta... (que no era 'l Born)

La transacció tinguè lloch sense haver de pregar gayre perque feyan bona flayre aquells fruyts cullits de poch.

De modo que, fet y fet, un y altre vos asseguro que van sortir del apuro sent un negoci... discret.

* *

Pró, veusaquí, cavallers, que després dels fruyts revendre, contra 'ls fruyts las van empendrer alguns sébas marmanyers.

Mols que venen á preu just, sechs de rábia y d'orgull grassos, deyan que aquells fruyts escassos no tenían gens de gust.

Molts y mols, d'enveja magres que han de vendre—com ja sé— 'ls seus fruyts á cap diné, trobavan aquells fruyts agres. (1)

Aixó feu, tant si com no, que 'l negoci que abans era sols discret á sa manera, es are, per punt, rodó.

Lo qual demostra ab poch mots que si 's te per enemiga la enveja, son (val que 's diga) 'ls negocis, rodons tots.

¡Quants y quants, intrigants, socis literats (?), d'enveja pura, fan qu' en la Literatura sigan rodons certs negocis!

PEPET DEL CARRIL.

(1) Y 'ls que deyan en tots tóns que 'ls fruyts per llensar servian, eran 'ls que—¡quants n'hi havían!—ni per marmanyers son bons.

Dissapte passat la Associació dels coros de Clavé celebrá una vetllada commemorativa al XX aniversari de la mort del malhaurat músich-poeta don Joseph A. Clavé, coincidint dita festa ab l'inauguració del nou local (Jupí, 9, segon) en la

que además de veurers concorreguda per lluhida concurrència, se digná assistirhi, encare que per breu rato, la filla del immortal músich á qui s'honrava, la reputada profesora donya Aurea Rosa Clavé.

Tots los que prengueren part en dita festa, foren aplaudidíssims y molt especialment lo Sr. Gardó Ferrer en sa original poesia *La llista dels coros*; Sr. Salas Antón en son inspirat discurs *Influencia del art en lo progrés moral de las classes obreras*; un sonet que enviá l' eminent Mestre en Gay Saber don Frederich Soler, y lo President Sr. Benages que, en son discurs, manifestá á lo que anava la Associació y lo que volia, mereixent l'aprobació de la concurrència quan *fustigá* als pediguenyos que pera sos fins particulars reclaman d'autoritats, distincions y privilegis logrant ab aixó ser sols servils esclaus, quan la Associació solzament reclamará l'adquisició d'una Biblioteca que á la par que serveixi de distracció á sos associats, pugui al mateix temps

instruirlos. La concurrència, ab son aplauso, demostrá haver sentit ab agrado lo manifestat.

Alterná ab la part literaria una massa coral composta de las 22 societats que hi assistiren, la qual fou admirablement dirigida per lo reputat mestre Sr. Goula (fill) que pesar de no haverse tingut cap ensaig preparatori lográ a sa portentosa batuta, donar lo degut relleu y colorit á las pessas cantadas, que foren *La gratitut*, *Las flors de Mai*, *Los Pescadors* y *Gloria á España*, pessas totas originals de músich á qui s'honrá.

Mes perfectament enterats que certs revisteros que á veces per l'afany de *publicitat* 'ls sembla que senten totas campanas y per lo tant sense solta las *hi clavan pel descos*, debém manifestar no ser cert que actualment hi hagi res arreglat pera que en la próxima temporada de Pasqua actu en lo teatro de Novetats la companyia del Sr. Cerecedo com podém desmentir que en los mesos de Juny y Julio hi vaji la del Sr. Rossell, ja que per allavors está casi arreglada la favorita de nostre públich ó sia la del Sr. Mario.

Vaja, senyors... gacetilleros, no tantas garrofas que a honra poch á la classe.

Lo distingit advocat y llorejat escriptor D. Timoteo C. y Viladés ha escrit una sarsuela en 3 actes pera ser posada en escena en un de nostres teatros, á qual motiu lo reputat mestre Sr. Cotó hi está component los números de músich.

Lo estar dedicada la obra á un dels primers filosofos que ocupa un elevadíssim lloch en la política espanyola además de las brillants noticias que de ella tenim, fa esperar que tindrà un éxit brillantíssim.

Pera la nit d'avuy y ab la sétima representació del grandió espectáculo sacro *Jesus de Nazareth*, anuncia son benefici en lo teatro de Novetats, la reputada primera actriu de carácter, D.ª Conxa Pala.

Donadas las simpatías que ab son preclar talent ha sabut conquistarse, y l'acert en la obra escullida, ja que per la suntuositat ab que ha sigut presentada ha obtingut un éxit may vist en nostres teatros, no es aventurat lo profetisar un verdader plé, de lo que 'ns alegrariam moltíssim, ja que la Sra. Pala es artista mereixedora á tota classe de distinció y apreci.

Al teatro Calvo-Vico anuncian *La quiebra y L'argolla*.
Son tituls de mala astrugancia.
Jo 'ls cambiaria.

¡Ara... ara anirá be!

Sembla que lo Sr. Gobernador suspendrá d'empleo y sou als inspectors de districte quan no sea habido l'autor ó autors dels robos que 's cometin á la seva respectiva demarcació.

A obrir l'ull.

Ara si que 'ns convensém que *La Navarra* está que no aguanta pusas.

L'altre dia va dispará al aire aixó si, sobre una embarcació que se li acostava á la popa.

Y aixó que l'agredit ó la agredida era nada menos que una duquesa.

'S veu que no aguanta sombras ni á la popa.

Telegramas

«Del nostre cable particular»

Marruecos, 28.—8 matí.—Comenso á sospitar que 'ls moros se 'm rifan. Pot ser s'han pensat que no tinch feyna á Espanya.

MARTÍ.

Id, 28.—9 id.—Se m'ha estroncat lo cólich, ab la llet de camell.

CAMPS.

Madrid, 28.—10 id.—'N Moret está cremat ab 'n Pasquín porque no li vol deixá cap barco per aná á Tanger.

¡Encanta tanta unió!

MONJETAS.

Id, 28.—11 id.—'N Mateu creu que no li convé está bo per are, y per aixó s'ha posat un gra d'all á n'allí.

MONJETAS.

Málaga, 28.—1 tarde.—A la campinya es tanta la fam que als pobres bracers 'ls cau lo pantalón de magresa. Abans de deu anys s'obrirán trevalls per acabar ab aquest mal estat.

QUIXOS.

Navarra, 28.—2 id.—Varis pobles han encarregat barricadas ó barricadas. (1)

'S creu que los de *La lliga* també 's posarán sobre las armas... á jeurer.

HALSINA.

(1) Lo telegrama está confós en aquesta paraula.

Planys

MONÓLECH

Ximplici, passejantse molt enfadat amunt y avall de la seva habitació. Es de dia.

¡MALVINATJE 'l mon dolent!
Jo no sé lo que ho deu fer
que, quan surto pel carrer
'm mira tota la gent.
No es que sia vell y negre,
molt al contrari, soch jove,
fins porto levita nova!
('l meu posat es alegre.)
No soch tampoch cap tronera
ni he derrotat may un ral
soch un jove, molt com cal
qu'estalvio en gran manera.
¿Que soch rich? ¡Tothom ho sap!
¿Que soch bon home? ¡També!
Y no obstant, no sé qué fé
perque no m'omplin 'l cap.
La gent, ab despreci 'm mira
perque lo meu cor, (*acciona*)
no ha estimat may á cap dona.
Y jo que hi puch fer...? (*suspira*)
Si sapigués de casat
tení encar mes bona vida,
me casava desseguida...
(aqui un de ben cargolat.)
Prés es ma resolució;
me casaré, ja ho he dit,
no vull tenir mes neguit;
ara no, que fa caló.
Pero ho faré, que la causa
no vuy sè de cap mal, (*plora*)
me casaré... quan siga hora.
(*Cau lo teló ab molta pausa.*)

Cupido.

Per la e'pia.

BERNABÉ LLORENS.

AVIS

La setmana entrant sortirá lo número extraordinari corresponent al mes de Mars.

Con que ja hu saben y comensin á preparar los DEU Céntims.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre. . . . . 1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id. . . . . 2'50
Extranger, id. . . . . 2'50
Número corrent. . . . . 0'10

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l'Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número 5.

LITOGRAFIA BARCELONESA DE RAMÓN ESTANY

Un espectador de las funciones
à benefici del publich.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Jo n' estimava á una nina
fresca y guapa d' alló mes.
Per nom se deya *Hu-segona*
y era filla de *Hu-dos-tres*.

Ne professava á la nina
un amor *tres* en excés
y á la nina idolatrava,
pero ella *dos* barret!

SALTA PINS.

TRENCA-CAPS

S. Ana Caba

Llor.

Formar ab aquesta direcció lo titul
d' un drama catalá.

K. RALLÉ T.

ROMBO

Sustituir los punts per lletres de
manera que llegit vertical y horison-
talment dongui 'ls següents resultats:
1.ª ratlla: Consonant; 2.ª: Nom d' ho-
me; 3.ª: Fruyta, en plural; 4.ª: Nom
de dona; 5.ª: Un catalá; 6.ª: Número;
7.ª: Vocal.

F. GARCIA A.

GEROGLIFICH

:: +
J
FFFF
+
PAGI

JOT FOLI.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 287

Xarada.—*Ca-fé*.

Trenca-caps.—*Garlopa Serra, Ribot*.

Anàgrama.—*Criada—Cadira*.

Logogrifo numérich.—*Marcelino*.

Geroglifich.—*Any de peras mal per las
eras*.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMÓN ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan, á preus reduhidíssims y ab la major promptitut, tota classe
de impresos com son tarjetas, facturas, memorandums, sobres, membrets
etc., etc.

També se trovará un assortit inmens de cromos, propis pera
anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions
y societats.